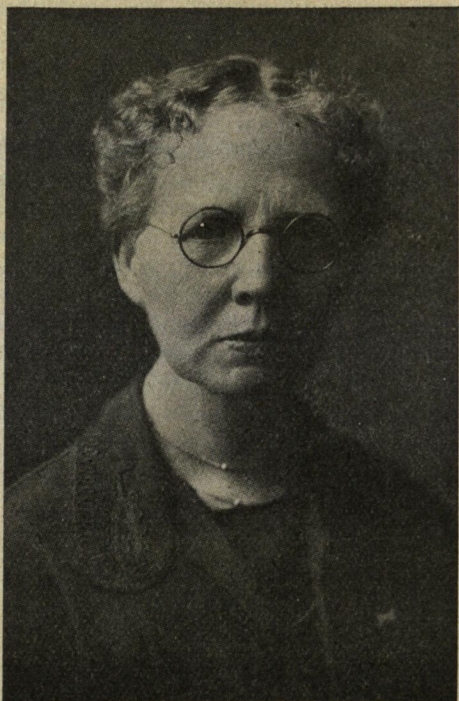

Елисавета Кларкъ

АМЕРИКАНСКАТА ДЕТСКА ГРАДИНА

ЕЛИСАВЕТА КЛАРКЪ

Нѣкои отъ проблемитѣ на днешната цивилизация сж се породили благодарение на нови открития, съвременни изобретения, всемирни отношения, усложненъ животъ. Не е тъй, обаче, съ основната проблема на човѣчеството, тази която—съзнателно или не—занимава дивака и цивилизования, невежия и културния, бедния и заможня. Представила се е още на първата двойка при раждането на първото имъ детенце и продължава като всемирна проблема днесъ. Тази проблема е отхраната на новото поколение.

Даже и най-нишата майка въ гората инстинктивно насочва развитието на своята рожба тъй, че то да е годно за живота, който му предстои—да може по-скоро да заживѣе като самостоятеленъ индивидъ.

Това, което птиченцето, катеричката, лисицата, върши инстинктивно, човѣкъ е вършилъ все по съзнателно, до като днесъ тази проблема на детското

възпитание занимава висшитѣ кръгове на най-културнитѣ народи. Такива сж дошли до дълбокото убеждение, че да се опжти правилно развитието на новия индивидъ, нужно е да се прилагатъ съ умение и похватъ научнитѣ знания, застъпени днесъ относно естествениятъ му всестраненъ растежъ; че инстинктивното материнство и любовъ не сж въ състояние сами по себе си да дадатъ нужното на детето. Особено въ последното десетолѣтие се чувствува пре-голѣмата важностъ да се обръща внимание на най-раннитѣ години на човѣка и опитността доказва, че извънредно много може да се помогне въ физическо, умствено, морално и социално отношение.

България не е занемарила своята отговорностъ къмъ новото поколѣние и съ право се гордѣе съ училищна си система, като все се стреми да я приспособи къмъ развиващитѣ се нужди на народа. Само десетина години следъ нейното освобождение наредъ съ други училища се отвори и детско такова. Отъ 1888 год. до днесъ София не е останала безъ детско училище било то общинско или часно. Отъ годината на година интересътъ относно дѣлото за малкото дете все повече расте.

Въ началото на това столѣтие се отвори Ам. дет. град. въ частна кжща на жгѣла на Ангелъ Кънчевъ и Неофитъ Рилски. То бѣше слабо начало но изглежда, че е имало живъ зародишъ, тъй като още съществува — следъ 29 години.

Всѣко училище се нуждае отъ ръководителки,—курсъ за такива се отвори въ Ам. дет. град. отъ самото и начало, когато подготовката бѣше главно практическа. Числото на курсисткитѣ, тоже, бѣше много ограничено тъй като въ първитѣ години на това столѣтие едва ли имаше поле за дейностъ за такива учителки—освенъ въ самата Ам. дет. град. и нейнитѣ клонове. Първитѣ четири курсистки се ожениха преди да свършатъ курса, а отъ 79, които сж записани до днесъ, 24 сж задомени. За върване е, че тѣхното запознаване съ възпитателнитѣ принципи приложени